

ÜKSINDA

ÜKSINDA

ALEXANDRA OLIVA

Inglise keelest tõlkinud Heija-Liis Ristikivi

Originaali tiitel:
Alexandra Oliva

The Last One
Published in the United States by Ballantine Books, an imprint of
Random House, a division of Penguin Random House LLC, New York.

Copyright © 2016 by Alexandra Oliva

Toimetanud Tiia Penjam
Kujundanud Villu Koskaru

Tõlge eesti keelde © Heija-Liis Ristikivi ja Tänapäev, 2016
ISBN 978-9949-27-958-6

www.tnp.ee
Trükitud AS Pakett trükikojas

O.

Tootmismeeskonnast sureb esimesena monteerija. Ta ei tunne end veel halvasti ega ole enam ka väljas võtteplatsil. Ta käis seal ainult ühe korra enne võtete algust, et näha metsa ja suruda kätt meestel, kelle ülesvõetud materjali ta töötlemaks pidi hakkama. Nakkus on asümptomaatiline. Nüüdseks on ta olnud tagasi juba üle nädala ja istub üksinda montaažiruumis, tunneb ennast täiesti tervena. Tema T-särgil on kiri „Kohv sisse, geenius välja”. Ta vajutab klahvile ja 32-tollisel ekraanil, mis valitseb tema korratut töölauda, hakkavad vilkuma pildid.

Avatiitrid. Vilksatavad tamme- ja vahtralehed, neile järgneb kohe pilt naisest, kes kirjutab avaldusele oma nahavärviks „moka”, mis on päris täpne kirjeldus. Naisel on tumedad juuksed ja suured rinnad, mis tema oranži spordisärki hädavaevu ära mahuvad. Tema juuksed on nagu kokkusurutud mass musti spiraale, iga lokk täpselt paika sätitud.

Järgmisena tuleb panoraamvõte mägedest, riigi kirdeosa ühest uhkusest, mäed on suveharjale iseloomulikult rohelised ja elavad. Siis põgenemissööstuks valmis jänes ja longates üle välja liikuv noor valge mees lühikeseks püगतud juustega, mis säravad päikeses nagu vilgukivi. Suur plaan samast mehest, ta on noor ja karmi olekuga, erksiniste silmadega. Järgmiseks Korea päritolu

pisike naine, kellel on seljas siniseruuduline särk ja kes toetub ühele põlvele. Tal on käes nuga ja ta uurib maapinda. Tema selja taga on pikk kiilaspäine mees pantermusta naha ja nädalavanuse habemetüükaga. Kaamera suumib sisse. Naine nülib jänest. Sellele järgneb veel üks staatiline kaader: tumedanahaline mees, ent sedapuhku ilma habemetüükata. Mehe mustjaspruunid silmad kohtuvad kaameraga rahulikult ja enesekindlalt, neis on pilk, mis ütleb: „Mul on plaanis võita.”

Jõgi. Hall samblikutäpiline kaljusein – ja veel üks valge mees, sedakorda leekivpunaste juustega isend. Ta klammerdub kalju külge, võtte fookus on asetatud nõnda, et meest kinni hoidev köis sulandub rünkaga ühte nagu lõhekarva õlilaik.

Järgmises staatilises kaadris on heleda naha ja heledate juustega naine, rohelised silmad säramas läbi kandiliste pruunide raamidega prillide. Siinkohal peatab monteeri kaadrid. Selle naise naeratuses ja viisis, kuidas ta kaamerast mööda vaatab, on midagi, mis monteeri jaoks meeldib. Naine tundub siiram kui teised. Võib-olla oskab ta lihtsalt paremini teeselda, aga ikkagi meeldib see monteeri jaoks, sest temagi oskab teeselda. Tootmisrühm on olnud võtetel kümme päeva ning monteeri peab seda naist vaatajate lemmiku tiitli kõige tõenäolisemaks võitjaks. Loomaarmastajast blondiin. Innukas õpilane. Muretu naeruga kiire õppija. Nii palju eri nurki, mille hulgast valida – kui see vaid oleks üksnes monteeri valida.

Stuudio uks avaneb ja sisse marsib pikk valge mees. Monteeri jäigastub oma toolil, kui stuudioprodutsent läheneb ja kallutab ennast üle ta õla vaatama.

„Kus sul Loomaaed nüüd on?” küsib produtsent.

„Pärast Jäljekütti,” ütleb monteeri. „Enne Rantšeerot.”

Produtsent noogutab mõtlikult ja astub sammu eemale. Tal on seljas sinine triiksärk, ees mummuline kollane lips ning jalas teksad. Monteeri on sama heleda nahaga nagu produtsent, ent päevitub kergesti. Tema põlvnemine on keerukas. Sirgudes ei teadnud ta kunagi, millisesse kastikesse rist teha, kui küsiti etnilist päritolu; viimases rahvaküsitluses valis ta valge.

„Kuidas Lennuväega on? Kas lipu panid juurde?” pärib produtsent.

Monteerija pöörab toolil ringi. Arvutiekraan valgustab teda tagantpoolt ja tema tumedad juuksed läigivad nagu sakiline aupaiste ümber pea. „Sa mõtlesid seda tõsiselt või?” küsib ta.

„Absoluutselt,” ütleb produtsent. „Ja kes sul viimane on?”

„Ikka veel Puusepatibi, aga ...”

„Nüüd ei saa sa temaga lõpetada.”

„Aga just selle kallal ma ju praegu töötangi,” oli monteerija tahtnud öelda. Ta on avatiitrite ümberpaigutamist eilsest saadik edasi lükanud ning selle nädala viimane episood on veel lõpetamata. Tal on ees pikk päev. Ja pikk öö ka. Häiritult pöördub ta tagasi oma ekraani poole. „Ma mõtlesin, et kas Pankur või Must Arst,” ütleb ta.

„Pankur,” ütleb produtsent. „Usalda mind.” Ta viivitab hetke, siis küsib: „Kas sa eilseid võtteid oled juba näinud?”

Kolm episoodi nädalas, ettevalmistusaega pole ollagi. Sama hästi võiksid nad otse eetrisse minna. See ei ole jätkusuutlik, mõtleb monteerija. „Ainult esimest poolt tundi.”

Produtsent naerab. Monitorivalguses peegeldub kollakalt tema sirge hambarida. „Sattusime kullasoonel,” ütleb ta. „Ettekandja, Loomaaed ja ... ee ...” Ta nipsutab sõrmi, püüdes meenutada. „Rantšeero. Nad ei jõua õigeks ajaks kohale ja Ettekandja läheb täiega lappama, kui nad näevad” – ta joonistab õhku jutumärgid – „,laipa”. Ta nutab ja hingeldab ning Loomaaed nähvab talle.”

Monteerija niheleb närviliselt oma toolil. „Kas ta loobus?” küsib ta. Pettumus paneb mehe näo õhetama. Ta oli pikisilmi oodanud, et saaks monteerida naise võitu, või mis tõenäolisem – tema elegantset lüüasaamist viimases osas. Sest monteerija ei kujuta ette, kuidas naisel oleks võimalik Jäljekütist jagu saada. Lennuväge takistab väljaväänatud jalg, aga Jäljekütt on nii vankumatu, nii tark, nii tugev, et tema näib olevat määratud võitma. Monteerija töö on lasta Jäljeküti võidul paista pisut

vähem vältimatu ning ta oli kavatsenud kasutada selleks peamise vahendina Loomaaeda. Ta naudib nende kahe kokkumonteerimist, luues vastanditest kunstiteost.

„Ei, ta ei loobunud,” ütleb produtsent ning lajatab monteeri-
jale käe õlale. „Aga ta oli õel.”

Monteerija vaatab Loomaaia pehmet kujutist, lahkust neis rohelistes silmades. Selline asjakäik ei meeldi talle. See ei sobi kohe mitte sugugi.

„Ta karjub Ettekandja peale,” jätkab produtsent, „ütleb talle, et nad kaotasid tema pärast. Igasugust paska. See on fantastiline. Tähendab, mõni minut hiljem palub ta vabandust, aga mis iganes. Küll sa ise näed.”

Isegi parimad meie seast võivad murduda, mõtleb monteerija. See ongi ju lõppude lõpuks selle saate idee: murda osalejate vaim. Kuigi neile kaheteistkümnele, kes mängu astusid, oli öeldud, et siht on ellu jääda. Et see on võistlus. Kõik on õige, aga ... Isegi saate pealkiri, mis neile öeldi, oli pettus. „Võib muutuda,” oli pisi-
keses kirjas juurde lisatud. Pealkirja jaoks mõeldud kastikeses ei seisa „Metsas”, vaid „Pimeduses”.

„No igatahes on meil parandatud algustiitreid tarvis lõunaks,”
ütleb produtsent.

„Ma tean,” ütleb monteerija.

„Äge. Ma lihtsalt kindluse mõttes.” Produtsent moodustab sõrmedega püstoli ja tulistab sellest monteerijat, siis pöördub minekule. Ta viivitab, noogutades monitori poole. Ekraanivalgus on tuhmunud, kuvar on läinud energiasäästurežiimile, kuid Loomaaia nägu paistab siiski, olgugi et ähmaselt. „Vaata teda, naeratab,” ütleb produtsent. „Vaesekesel ei olnud aimugi, millesse ta end mässib.” Ta naerab ning selle naeru pehme kõla on kuskil haletsuse ja rõõmu vahepeal, siis läheb mees ära koridori.

Monteerija pöörab silmad arvutiekraanile. Ta võtab hiire pihku, Loomaaia naerata nägu muutub eredamaks ja monteeri-
ja asub uuesti tööle. Selleks ajaks, kui ta avatiitrid valmis saab, on letargia end juba tema kontides sisse seadnud. Esimene

kõhatas kõlab siis, kui ta järgmise päeva varahommikul selle nädala finaalsaatega lõpule jõuab. Järgmiseks õhtuks saab temast juba üks esimesi andmeühikuid, erandjuhtum enne plahvatust. Spetsialistid pingutavad, et aru saada, ent neil ei jagu aega. Mis see ka ei oleks, igatahes viivitab see, enne kui välja lööb. Jõlgub niisama kaasa, kuni äkki haarab rooli ja sööstab pangaserva poole. Paljud spetsialistid on juba nakatunud.

Sureb ka produtsent, tänasest lugedes viie päeva pärast. Kui see juhtub, on ta üksinda oma 380-ruutmeetrisel kodus, nõrk ja mahajäetud. Elu viimastel hetkedel lakub ta alateadlikult ninast väljavoolavat verd, sest tema suu on lihtsalt nii kuiv. Selleks ajaks on kõik kolm esimese nädala episoodi eetrisse läinud, viimane neist meeldivalt ajuvaba vaheldusena põrutavatele uudistele. Ent võtted jätkuvad endiselt keset regiooni, mis sai esimese ja kõige karmima tabamuse. Tootmismeeskond püüab inimesed piirkonnast välja tuua, kuid võistlejad täidavad parajasti individuaalüleandeid ning on mööda metsa laiali. Ettenägematute asjaolude puhuks olid valmis mõeldud varuplaanid, aga selle jaoks mitte. See on spiraal, nagu spirograaf, laste mänguasi: pliats paberil, mida juhib plastik. On muster, siis libiseb miski paigast ja ... tekib pöörasus. Võhiklikkus ja paanika pörkavad kokku. Head kavatsused annavad maad enesealalhoiule. Keegi ei tea kindlalt, mis juhtus, ei väikeses ega suures plaanis. Keegi ei tea täpselt, mis läks valesti. Aga enne surma teab produtsent kindlalt vähemasti seda, et miski oli läinud valesti.